

Agenda sociálního bydlení ve vztahu k institucionální péči o ohrožené děti v ČR

**Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková
předsedkyně Výboru pro práva dítěte**

Základní problémy

1. Roztříštěnost péče (mezirezortní dělení) - velmi slabá potence koordinačních mechanismů - absence kvalitních provázaných politik.
2. Neexistující funkční systém podpory depistáže ohrožených dětí, intervence přichází pozdě a s malou efektivitou.
3. Dominance přístupu založeného na „hašení požárů“ - většina lidských i finančních zdrojů směřuje k opatřením represivního charakteru, namísto porozumění příčinám, jejich postihnutí efektivní podporou a prevencí eskalace zátěží.
4. Kvalita kultury veřejných institucí, jejich služeb a přístupů stále vykazuje silný příklon k principům totality - nízká míra respektu k jedinečnosti každého člověka, autoritativní či formalistní přístup - nízká transparence a participace, absence principu zplnomocňování.

Roztříštěnost péče

- Historicky dané rozdělení agendy péče o ohrožené děti mezi 5 rezortů - MPSV, MŠMT, MZD, MSP, MVČR
- Absence efektivní koordinace, systémového přístupu a kvalitních provázaných politik
- Nízká synergie opatření na centrální i místní úrovni
- Absence strategického řízení implementace koncepčních dokumentů do praxe - měřitelnost dopadu, průběžná evaluace, práce s daty

Depistáž a intervence

Chybí komplexní podpůrné a intervenční schéma státu pro předcházení krizovým situacím v životě jednotlivce i celých rodin. Životní zkušenost celých skupin obyvatel ČR se zakládá na řetězci opakujících se zátěžových momentů/frustrací, které jsou bez vnější pomoci jen těžko překonatelné.

Např. - začarovaný kruh chudoby - nízká úroveň vzdělání, absence kvalitního bydlení, možnost uspět na trhu práce, žít zdravé vztahy, mít rovný přístup ke službám...)

Obdobně zátěžové - zdravotní oslabení/postižení momentální či chronické - potřeba dlouhodobé péče, úmrtí člena rodiny, rozpad rodičovského vztahu, rodič ve vězení, násilí v rodině...)

Lidské i finanční zdroje

Studie Světové banky - většina veř. prostředků v ČR vynakládána na sanaci následků, jen minimum putuje do řešení skutečných příčin problémů a nástrojů prevence (speciální školství, ústavní výchova, vězeňství, psychiatrické léčebny)

Výbor pro práva dětí - OSN (selekce ve vzděl., ústavní péče)

Výbor pro práva osob se ZP (závazek inkluze)

ESLP - Valovi (červen 2007), D.H. a ostatní

Usnesení vlády ČR ke sjednocení systému péče o ohr. děti (2016)

Náklady - 8,9 mld na ohr. děti - pouze necelá desetina na služby prevence! (třetina NRP, zbytek ústavní péče)

Cesta😊?

- Depistáž - těhotné ženy v riz.sit., porodnice - screening emoční - materiální zátěže - napojení na další služby
- Škola jako pilíř sociální prevence (zpráva ČŠI - nár.chování a kvalita péče v úst.z.)
- Terénní sociální práce - case management, rodinná asistence, krizové, respitní služby, podporované bydlení, sociální bydlení, včasná péče
- Služby terapie a pedopsychiatrie

IPS MPSV, MZD, MŠMT

- MPSV - SPO
- MŠMT - revize kurikula, způsoby učení a hodnocení - klima, systém specif. prim. Prevence, příprava pedagogů na PedF - DVPP
- NIDV - vzdělávání pedagogů - inkluze
- NÚV - vzdělávání pedagogů - inkluze
- MZD - Reforma psychiatrické péče - dětská CDZ a multidisciplinarita

- Kontakt - klara.laurencikova@cosiv.cz

